

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною**

«Іноземна мова-II» (німецька)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
(шифр і назва)

спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри
німецької філології та перекладу

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2022 року

Завідувач кафедри німецької філології та перекладу

 Сергій КРИВОРУЧКО
підпис ім'я, прізвище

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземних мов

Протокол № 5 від « 26 » серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

 Анна КОТОВА
підпис ім'я, прізвище

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити.*

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Іноземна мова II (німецька)» на 1-му курсі денного та заочного відділення (другого (магістерського) рівня). Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання складає 7 кредитів, тобто 210 годин. Обсяг самостійної роботи на денному відділенні складає 98 годин, на заочному відділенні – 178 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Україна і німецькомовні країни сьогодні								
Тема 1. Граматика	12	-	6	6	12	-	2	10
Тема 2. Лексичні теми	18	-	10	8	14	-	2	12
Тема 3. Усна практика та аудіювання	18	-	10	8	22	-	2	20
Тема 4. Домашнє та індивідуальне читання	12	-	6	6	-	-	-	-
Тематична КР	-	-	-	-	12	-	2	10
Разом за розділом 1	60	-	32	28	60	-	8	52
Розділ 2. Німецькомовні країни								
Тема 1. Граматика	12	-	6	6	12	-	2	10
Тема 2. Лексичні теми	16	-	8	8	14	-	2	12
Тема 3. Усна практика та аудіювання	16	-	10	6	22	-	2	20
Тема 4. Домашнє та індивідуальне читання	12	-	6	6	-	-	-	-
Тематична КР	4	-	2	2	12	-	2	10
Разом за розділом 2	60	-	32	28	60	-	8	52
Разом за 1-й семестр	120	-	64	56	120		16	104
Розділ 3. Соціальна ринкова економіка								
Тема 1. Граматика	8	-	4	4	12	-	2	10
Тема 2. Лексичні теми	12	-	6	6	12	-	2	10
Тема 3. Усна практика та аудіювання	11	-	6	5	12	-	2	10
Тема 4. Домашнє та індивідуальне читання	11	-	6	5	-	-	-	-
Тематична КР	-	-	-	-	10	-	2	8
Разом за розділом 3	42	-	22	20	46	-	8	38
Розділ 4: Молодь сьогодні								
Тема 1. Граматика	8	-	4	4	10	-	2	8
Тема 2. Лексичні теми	12	-	6	6	12	-	2	10
Тема 3. Усна практика та аудіювання	13	-	8	5	12	-	2	10
Тема 4. Домашнє та індивідуальне читання	11	-	6	5	-	-	-	-
Тематична КР	4	-	2	2	10	-	2	8
Разом за розділом 4	48	-	26	22	44	-	8	36
Разом за 2-й семестр	90	-	48	42	90	-	16	74
Усього годин	210	-	112	98	210	-	32	178

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Форма контролю	Кількість годин	
			д/в	з/в
1-й семестр				
1.1	Основні типи підрядних речень (повторення). Виконання граматичних вправ. (3), (7), (8).	Усне опитування, перевірка практичного завдання	6	10
1.2	Україна, Австрія, Ліхтенштейн. Робота над активною лексикою, виконання лексичних вправ, підготовка до словникових диктантів. (1), (2), (5), (9), (10), (13).		8	12
1.3	Підготовка проєктів “Перспективи України в європейській інтеграції”, “Програма партнерства з університетами німецькомовних країн” Реферат: Люксембург як центр європейських інтеграційних процесів. (2), (5), (9), (10), (13).		8	20
1.4	Домашнє читання: І. Бахманн (30 стор./тиждень). Знайомство с текстами, підготовка до усної презентації.		6	-
	Підготовка до КР. (1), (3), (6), (7), (8), (11).	диктант, переклад	-	10
2.1	Умовні речення (повторення). Дієприкметники теперішнього та минулого часу (повторення). Виконання граматичних вправ. (1), (3), (7), (8).	Усне опитування, перевірка практичного завдання	6	10
2.2	Швейцарія, Люксембург. Охорона довкілля. Робота над активною лексикою, виконання лексичних вправ, підготовка до словникових диктантів. (1), (2), (5), (9), (10), (13).		8	12
2.3	Підготовка проєктів ““Розділені спільною мовою” – національний характер та ментальність жителів німецькомовних країн”, “Відновлювані джерела енергії”. Реферати: Ліхтенштейн як європейський фінансовий осередок. Загальні та спеціальні галузі охорони довкілля. (1), (2), (5), (9), (10), (13).		6	20
2.4	Домашнє читання: П. Зюскінд (30 стор./тиждень) Знайомство с текстами, підготовка до усної презентації.		6	-
	Підготовка до КР. (1), (3), (6), (7), (8), (11).	диктант, переклад	2	10
Разом за 1-й семестр			56	104
2-й семестр				
1.1	Прийменникове керування (повторення). Виконання граматичних вправ. (3), (7), (8).	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
1.2	Соціальна ринкова економіка, Робота над активною лексикою, виконання лексичних вправ, підготовка до словникових диктантів. (2), (4), (10), (12).		6	10
1.3	Підготовка проєкту “Досвід німецького ринку для українських економічних перетворень”. Реферат: Державні соціальні послуги. (2), (4), (10), (12).		5	10
1.4	Домашнє читання: К. Тухольський (30 стор./тиждень). Знайомство з текстами, підготовка до усної презентації.		5	-
	Підготовка до КР. (1), (3), (6), (7), (8), (11).	диктант, переклад	-	8

2.1	Особливості словотвору. Відхилення від нормативного порядку слів. (3), (7), (8).	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	8
2.2	Лексична тема: Молодь сьогодні. Молодіжна мова. “Денгліш”. (2), (10).		6	10
2.3	Підготовка проекту «Молодіжне ток-шоу». Молодіжні угруповання та субкультури. Реферат: Молодь у вирі часу: історичний аспект. (2), (10).		5	10
2.4	Домашнє читання: К. Тухольський (30 стор./тиждень). Знайомство з текстами, підготовка до усної презентації.		5	-
	Підготовка до КР. (1), (3), (6), (7), (8), (11).	диктант, переклад	2	8
	Разом за 2-й семестр		42	74
	Усього годин		98	178

Форми контролю та критерії оцінювання. Контроль результатів самостійної роботи студентів здійснюється в межах часу, відведеного на обов'язкові навчальні заняття і позааудиторну самостійну роботу студентів з дисципліни, може проходити в письмовій, усній або змішаній формі (тестові завдання, презентації, опитування домашнього читання тощо). Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Прогнозований результат. У результаті самостійної роботи студенти мають зокрема: **знати:**

- усі базові граматичні теми, необхідні для розуміння та критичної інтерпретації усіх форм писемного мовлення і усного мовлення та підтримання високого рівня граматичної правильності;
- лексичний мінімум, що охоплює максимальний тематичний спектр, уможливує вільне володіння широким лексичним репертуаром, що дозволяє долати важкі місця шляхом перефразування;
- ідіоматичні вирази та їх конотативні значення;
- критерії чіткої, природної вимови та інтонації, варіювання інтонації і правильного вживання фразового наголосу для вираження найтонших відтінків значення;

вміти:

- розуміти широкий спектр довгих і складних текстів, розпізнаючи тонкі стилістичні прийоми та значення, передані як імпліцитно, так і експліцитно;
- без труднощів розуміти розгорнуте мовлення, навіть коли воно не зовсім зв'язне і коли смислові зв'язки в ньому не виражені експліцитно;
- розуміти будь-який вид усного мовлення, живого чи в запису, що звучить з природною швидкістю;
- давати чіткі, детальні описи складних предметів, інтегруючи підтеми, розвиваючи окремі пункти та завершуючи відповідним висновком;
- продукувати чітко, плавне, зв'язне усне монологічне мовлення з ефективною логічною структурою;
- складати тези доповіді, коментувати екстралінгвальні ситуації;
- писати зрозумілі, добре структуровані тексти на складні теми, підкреслюючи відповідні вихідні положення, викладаючи і доводячи свою точку зору;
- писати складні тексти у відповідному й ефективному стилі з логічною структурою;
- писати зі свідомою фонетичною правильністю без орфографічних помилок.

Згідно з вимогами освітньої-професійної програми студенти мають досягти таких **програмних результатів навчання:**

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями німецькою мовою усно та письмово, використовувати цю мову для організації ефективної міжкультурної комунікації.

- ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН3. Організовувати процес свого навчання та самоосвіти.
- ПРН4. Розуміти загальні суттєві характеристики реальності (фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства).
- ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо, працювати у команді.
- ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН8. Знати та розуміти систему мови і загальні властивості літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН10. Знати норми літературної німецької мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН11. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів німецькою мовою.
- ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН14. Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз німецькомовних текстів різних стилів і жанрів.
- ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови та мовлення, пов'язані з використанням німецької мови, і використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ПРН18. Мати навички розв'язання складних проблем у професійній діяльності в галузі германської філології та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Рекомендована література

Основна література

1. Логін 2. Німецька мова для студентів-германістів : підручник = Login 2. Deutsch für Germanistikstudenten : Lehrbuch / [Сидоров О. В., Сотникова С. І., Безугла Л. Р., та ін. ; за загальною ред. О. В. Сидорова; мовна ред. І. Коллера]. Вінниця : Нова Книга, 2016. 384 с.
2. Deutsch für das 5. Studienjahr / N. Ischtschenko, A. Karpus, I. Perkowska. Вінниця: НОВА КНИГА, 2001. 264 с.
3. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О., Зеленко Т.Д., Кубинський Б.В., Білоус О.І., Артамоновська С.П. Практична граматики німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. 2-е видання, виправлене та доповнене. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 400с.

Допоміжна література

4. Achilles U., Klause D., Pleines W. Marktplatz. Deutsche Sprache in der Wirtschaft. Köln, 1998. 288 S.
5. Auf neuen Wegen. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Ismaning: Max Huber Verlag, 2003.
6. Bauer G., Dohrn A., Eif I. Neue Diktate zur neuen Rechtschreibung. Berlin, 2000. 80 S.
7. Drosdowski G., Eisenberg P., Gelhaus H. Duden. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 1993. 864 S.

8. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Ismaning, 2001. 431 S.
9. Mit Deutsch in Europa studieren, arbeiten und leben. / Hg.: D. Lévy-Hillerich, S. Serena, K. Bariæ, E. Cickovska. Milano: Arcipelago edizioni, 2009. 346 S.
10. Presse und Sprache. 2018 – 2022.
11. Безугла Л. Р. Новий німецький правопис. Харків, 2002. 74 с.
12. Олійник В.О., Гавриш М.М. Німецька ділова мова. Практикум: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К: МАУП, 2003. 200 с.
13. Оніщенко Н.А. Туризм у Німеччині (тексти та завдання з аудіювання). Харків: ХНУ, 2003. 60 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Audio:

1. Wege (Gabriele Neut-Münkel)
2. Deutsch für Fortgeschrittene (Ursula Tassinari)
3. Deutsch Mittelstufe
4. Bundestag-Magazin, Ausgabe 15. Tourismuspolitik / <http://www.bundestag.de/>
5. Deutschland. Interaktive Sprachreise.

Video:

1. Die Europäische Union: Ziele, Zweifel und Visionen, 1996, 29 Min.
2. Die deutsche Vereinigung. Das Jahr der Entscheidung, 1995, 68 Min.
3. Für Freiheit und Einheit. Die Deutschen und ihr Parlament, 1994, 48 Min.
4. Fit für den Weltmarkt, 1999, 17 Min.
5. Deutschland: Partner für Frieden und Freiheit, 2000, 22 Min.
6. Umweltschutzproblem.
7. Industrie in Deutschland.
8. Jugend in Deutschland.

Онлайн-інструменти

<http://learningapps.org/>
<https://board.net/>
<https://classroomscreen.com/>
<https://jamboard.google.com/>
<https://kahoot.it/>
<https://menti.com>
<https://padlet.com/>
<https://quizizz.com/>
<https://quizlet.com/>
<https://vocaroo.com/>
<https://www.wortwolken.com/>
www.zumpad.de

Web-ресурси

<http://online-lernen.levrai.de/deutsch-uebungen/>
<http://www.goethe.de>
<http://www.schubert-verlag.de/aufgaben/>
<https://mein-deutschbuch.de/>
<https://www.liveworksheets.com/>
www.about.ch/
www.deutschland.de
www.europarl.com
www.fluter.de
www.liechtenstein.li/
www.oesterreich.com/
www.spiegel.de
www.switzerland.com/
www.tourismus.li/
www.yaez.de